

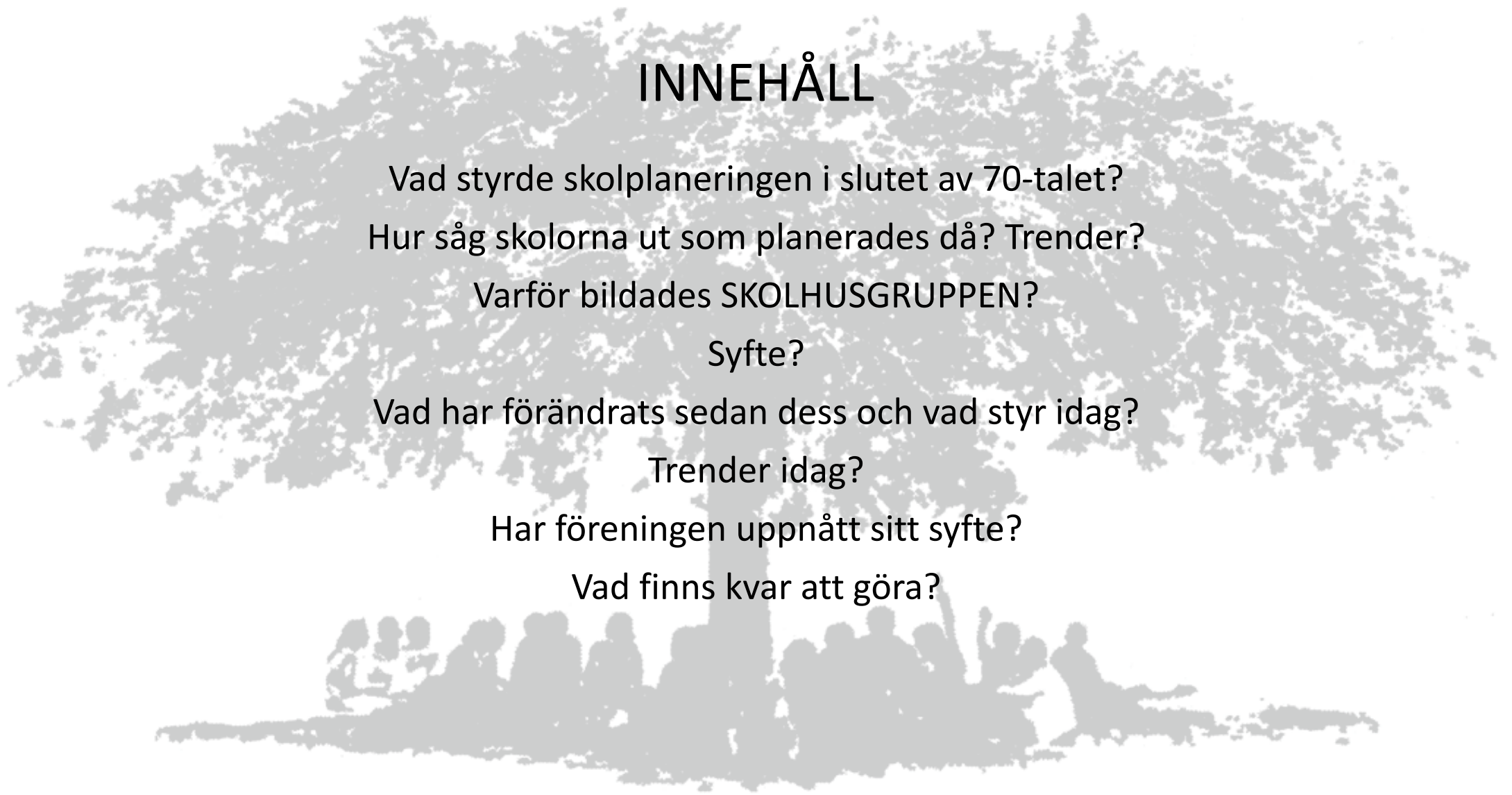

SKOLHUSGRUPPEN 40 ÅR

1983-2023

Föredrag vid Skolhusgruppens årsmöte 2023-05-11

Lars Lindstaf, Cedervall arkitekter

INNEHÅLL

Vad styrde skolplaneringen i slutet av 70-talet?

Hur såg skolorna ut som planerades då? Trender?

Varför bildades SKOLHUSGRUPPEN?

Syfte?

Vad har förändrats sedan dess och vad styr idag?

Trender idag?

Har föreningen uppnått sitt syfte?

Vad finns kvar att göra?

VAD STYRDE?

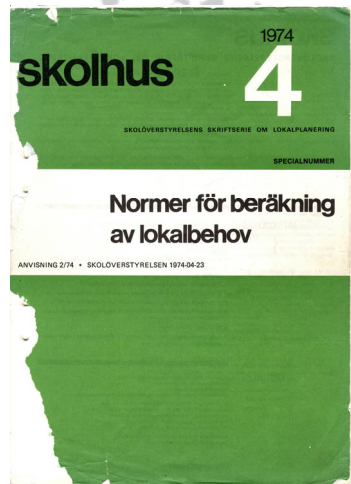
Statsbidragssystemet

Grundskolebeslutet 1962 och följande läroplaner

SÖ:s lokalnormer

SIA-utredningen 1970

SBN

8 Eksempel på lokalprogram

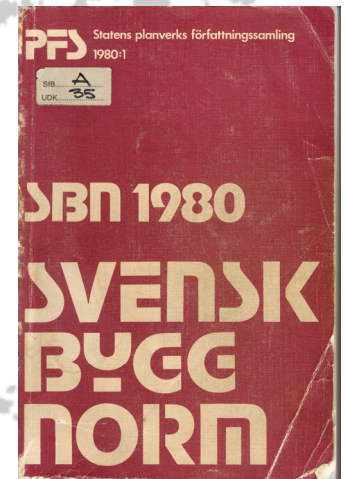
Formel för beräkning av totalvärde

ANVÄNDNING 274 • BOLLVÄRDEBERÄKNING

BOLLVÄRDE 274

8.3 Lokalt program för ålg-, mellan och högstadieolator

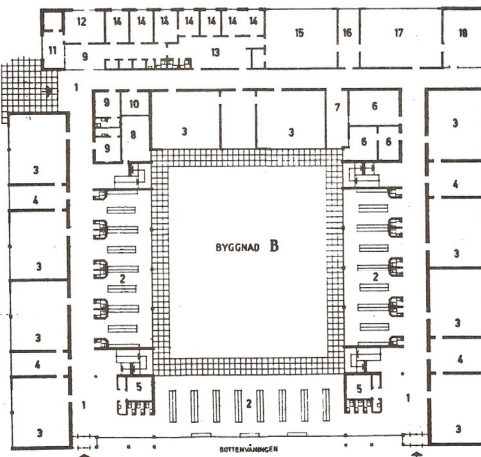
Organisation	L 1:a	L 1:a	L 2:a	L 2:a	L 1:a	L 1:a
	M 1:a	M 2:a	M 2:a	M 1:a	M 1:a	M 2:a
Lokaler	Antal m ²	Antal m ²	Antal m ²	Antal m ²	Antal m ²	Antal m ²
Skolans administrationslokaler						
Elevernas lokaler						
Rum för eleverna 1 ¹	1	200	1	200	1	200
Rum för eleverna 2 ²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 3 ³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 4 ⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 5 ⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 6 ⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 7 ⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 8 ⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 9 ⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 10 ¹⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 11 ¹¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 12 ¹²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 13 ¹³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 14 ¹⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 15 ¹⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 16 ¹⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 17 ¹⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 18 ¹⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 19 ¹⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 20 ²⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 21 ²¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 22 ²²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 23 ²³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 24 ²⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 25 ²⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 26 ²⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 27 ²⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 28 ²⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 29 ²⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 30 ³⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 31 ³¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 32 ³²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 33 ³³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 34 ³⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 35 ³⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 36 ³⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 37 ³⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 38 ³⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 39 ³⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 40 ⁴⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 41 ⁴¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 42 ⁴²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 43 ⁴³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 44 ⁴⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 45 ⁴⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 46 ⁴⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 47 ⁴⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 48 ⁴⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 49 ⁴⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 50 ⁵⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 51 ⁵¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 52 ⁵²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 53 ⁵³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 54 ⁵⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 55 ⁵⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 56 ⁵⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 57 ⁵⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 58 ⁵⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 59 ⁵⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 60 ⁶⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 61 ⁶¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 62 ⁶²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 63 ⁶³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 64 ⁶⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 65 ⁶⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 66 ⁶⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 67 ⁶⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 68 ⁶⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 69 ⁶⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 70 ⁷⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 71 ⁷¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 72 ⁷²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 73 ⁷³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 74 ⁷⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 75 ⁷⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 76 ⁷⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 77 ⁷⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 78 ⁷⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 79 ⁷⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 80 ⁸⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 81 ⁸¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 82 ⁸²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 83 ⁸³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 84 ⁸⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 85 ⁸⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 86 ⁸⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 87 ⁸⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 88 ⁸⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 89 ⁸⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 90 ⁹⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 91 ⁹¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 92 ⁹²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 93 ⁹³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 94 ⁹⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 95 ⁹⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 96 ⁹⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 97 ⁹⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 98 ⁹⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 99 ⁹⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 100 ¹⁰⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 101 ¹⁰¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 102 ¹⁰²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 103 ¹⁰³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 104 ¹⁰⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 105 ¹⁰⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 106 ¹⁰⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 107 ¹⁰⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 108 ¹⁰⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 109 ¹⁰⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 110 ¹¹⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 111 ¹¹¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 112 ¹¹²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 113 ¹¹³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 114 ¹¹⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 115 ¹¹⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 116 ¹¹⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 117 ¹¹⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 118 ¹¹⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 119 ¹¹⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 120 ¹²⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 121 ¹²¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 122 ¹²²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 123 ¹²³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 124 ¹²⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 125 ¹²⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 126 ¹²⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 127 ¹²⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 128 ¹²⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 129 ¹²⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 130 ¹³⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 131 ¹³¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 132 ¹³²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 133 ¹³³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 134 ¹³⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 135 ¹³⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 136 ¹³⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 137 ¹³⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 138 ¹³⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 139 ¹³⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 140 ¹⁴⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 141 ¹⁴¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 142 ¹⁴²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 143 ¹⁴³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 144 ¹⁴⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 145 ¹⁴⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 146 ¹⁴⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 147 ¹⁴⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 148 ¹⁴⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 149 ¹⁴⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 150 ¹⁵⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 151 ¹⁵¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 152 ¹⁵²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 153 ¹⁵³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 154 ¹⁵⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 155 ¹⁵⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 156 ¹⁵⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 157 ¹⁵⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 158 ¹⁵⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 159 ¹⁵⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 160 ¹⁶⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 161 ¹⁶¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 162 ¹⁶²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 163 ¹⁶³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 164 ¹⁶⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 165 ¹⁶⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 166 ¹⁶⁶	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 167 ¹⁶⁷	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 168 ¹⁶⁸	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 169 ¹⁶⁹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 170 ¹⁷⁰	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 171 ¹⁷¹	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 172 ¹⁷²	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 173 ¹⁷³	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 174 ¹⁷⁴	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 175 ¹⁷⁵	1	100	1	100	1	100
Rum för eleverna 176 ¹⁷⁶	1					

TRENDER

Institutions- och Samskapsskolorna var på väg ut

1. Korridor	10. Elevsal
2. Kontrollkapprum, elev-
skåp	11. Kanali/expedition
3. Klassrum	12. Rektorsexpedition
4. Gruppum/materialrum	13. Kapprum, personal
5. Låd	14. Expeditioner, arbets-
rum, rökrum
6. Uerd, kopiering,
foto	15. Personalrum
7. Åktmästare	16. Bibliotekarie expedi-
tion
8. Specialundervisning	17. Bibliotek
9. Ilrum, arbetarum,
korridor	18. Specialundervisning

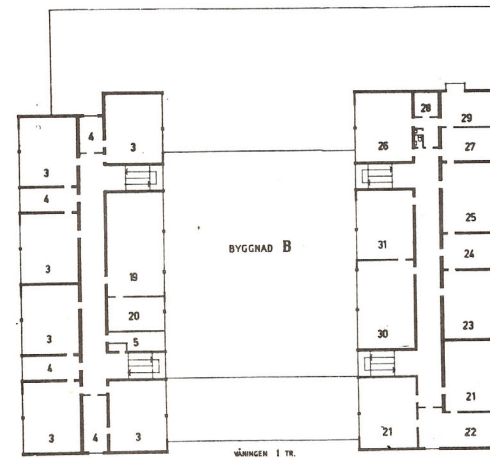

ÖSTERSLÄTTSKOLAN

Disposition av ämnes-
rumsskola före om- och
tillbyggnad

Bottenvåningen

3. Klassrum	24. Kemi
4. Gruppum, material-
rum	25. Preparationsrum
Kemi
5. Städ	26. Kemi - Biologi
19. Bild	27. Biologi
20. Tecknad, bild	28. Preparationsrum
Biologi
21. Fysik	29. Biologi - växtodling
22. Preparationsrum
Fysik	30. Maskinskrivning
	31. Matematik-teknik

ÖSTERSLÄTTSKOLAN

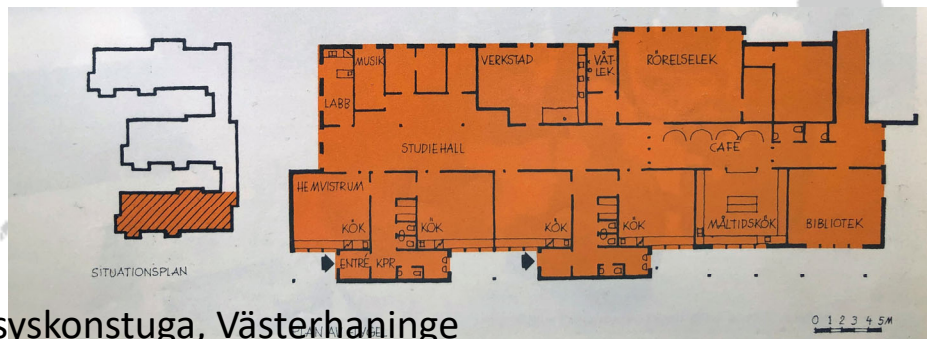
Disposition av ämnes-
rumsskola före om- och till-
byggnad

Våningen 1 tr.

Institutionsskola exempel: Österslättskolan Karlshamn

TRENDER

Institutions- och Samskapsskolorna var på väg ut
Småskaliga LM skolor med egna entréer, försök med samlad skoldag

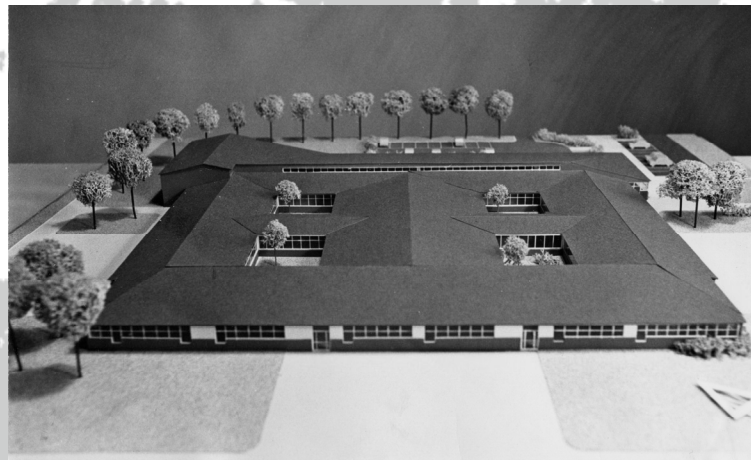

Tungelsta syskonstuga, Västerhaninge

TRENDER

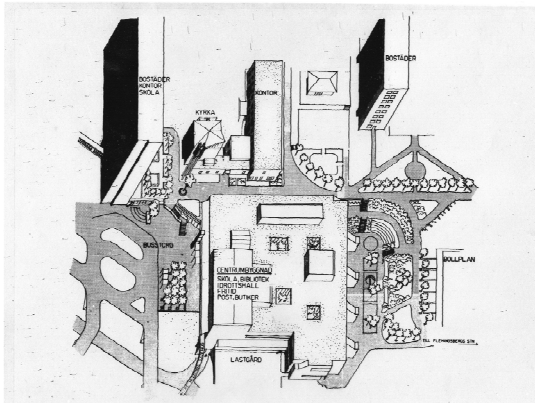
Institutions- och Samskapsskolorna var på väg ut
Småskaliga LM skolor med egna entréer, försök med samlad skoldag
För H hemvister med basutrymmen och komplementutrymmen
Hemrumsskolor

Söderviksskolan, Upplands Väsby

TRENDER

Institutions- och Samskapsskolorna var på väg ut
Småskaliga LM skolor med egna entréer, försök med samlad skoldag
För H hemvister med basutrymmen och komplementutrymmen
Hemrumsskolor
Högstadieskolorna minskade i storlek
Integration i centrumanläggningar

Västra Flemingsbergs centrum, Huddinge

TRENDER

Institutions- och Samskapsskolorna var på väg ut

Småskaliga LM skolor med egna entréer, försök med samlad skoldag

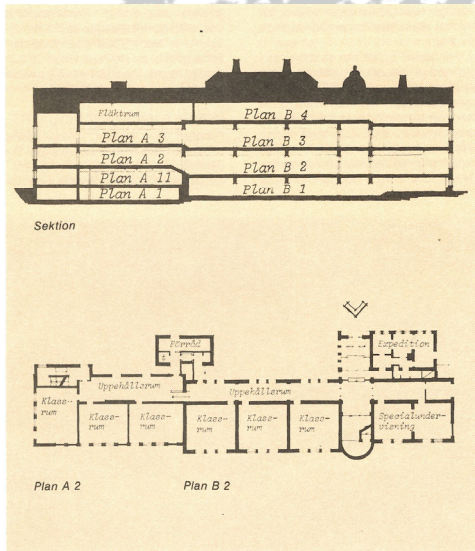
För H hemvister med basutrymmen och komplementutrymmen

Hemrumsskolor

Högstadieskolorna minskade i storlek

Integration i centrumanläggningar

Bevarandefrågor lyftes

Kristinaskolan, Lindesberg

VAD HÄNDE?

Statsbidraget avskaffades 1981

Antalet elever minskade

Ny läroplan Lgr80, gymnasieutredning och utredning skola-förskola

SYFTE?

§ 2 Ändamål

SKOLHUSGRUPPEN är en förening för personer som yrkesmässigt och ideellt intresserar sig för planering och byggande för skolans behov.

SKOLHUSGRUPPEN vill samla och sprida kunskap om lokalplanering och byggande i anslutning till skolanläggningar. Detta kan göras tex genom seminarier, studiebesök och -resor, spridning av rapporter och dokumentation samt forskning.

SKOLHUSGRUPPEN vill framhäva den omsorgsfullt planerade miljöns betydelse för arbetet inom skolan.

SKOLHUSGRUPPEN vill samarbeta med centrala, regionala och lokala myndigheter inom eller i anslutning till skolans område.

VAD HAR SKETT?

Flera nya läroplaner för grundskolan, SÄR-skolan och gymnasieskolan.

Förskolan fått en egen läroplan

På väg mot en 10-årig grundskola

En lärarutbildning anpassad för grundskolan

Elevgrupperna/klasserna har ökat i storlek

Digitaliseringens intåg

Nya aktörer på skolmarknaden, både för verksamheter och lokaler

LOU

mm

VAD STYR IDAG?

Fortfarande en kommunal angelägenhet

Skolpengen

Arbetsmiljölagstiftningen AFS

BBR

Boverkets rekommendationer

TRENDER IDAG?

Samordnade lokaler för skola och fritids

Hemvister baserade på ålder och/eller arbetslag

Tillgång till grupputrymmen och platser för enskilt arbete

NPF- och tillgänglighetsfrågor lyfta

Planeringsprocessens betydelse

Större skolenheter och större klasser

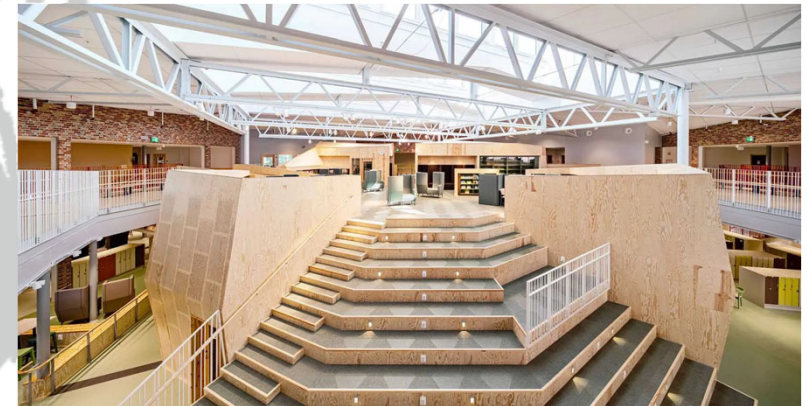
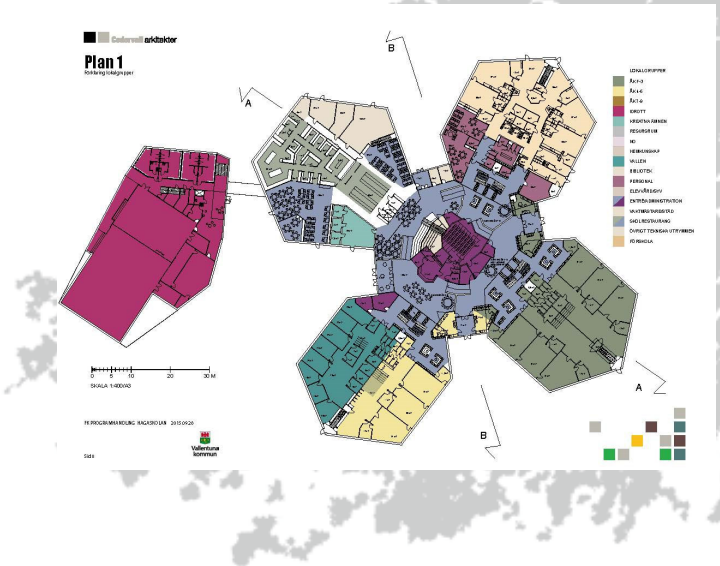
Pressade lokalytor

Pressade uteytor i tätorter

Många blommor blommar.....

BLOMMA 1

HAGASKOLAN

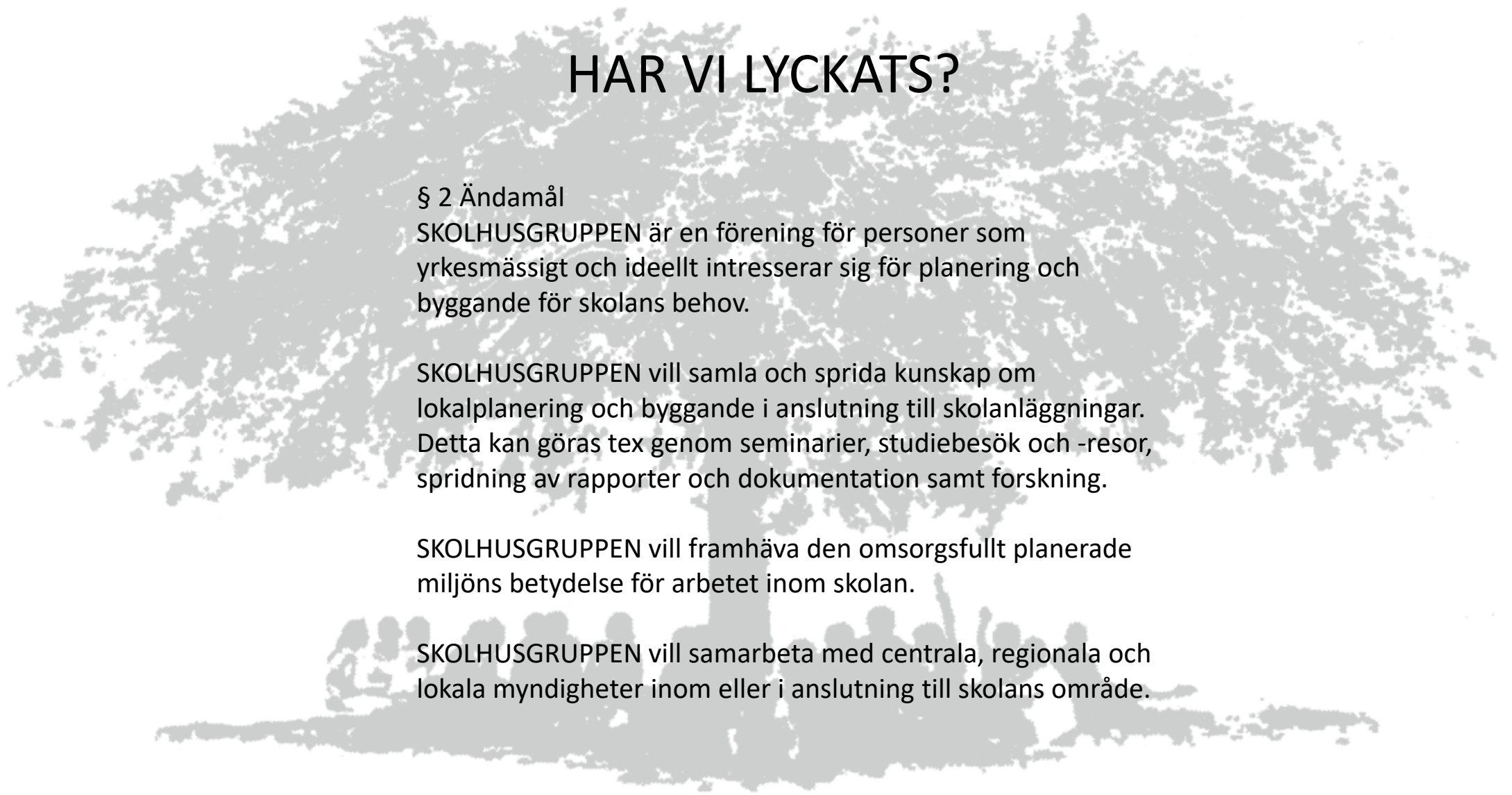

BLOMMA 2 BOBERGSSKOLAN

BLOMMA 3 SKAPASKOLAN

HAR VI LYCKATS?

§ 2 Ändamål

SKOLHUSGRUPPEN är en förening för personer som yrkesmässigt och ideellt intresserar sig för planering och byggande för skolans behov.

SKOLHUSGRUPPEN vill samla och sprida kunskap om lokalplanering och byggande i anslutning till skolanläggningar. Detta kan göras tex genom seminarier, studiebesök och -resor, spridning av rapporter och dokumentation samt forskning.

SKOLHUSGRUPPEN vill framhäva den omsorgsfullt planerade miljöns betydelse för arbetet inom skolan.

SKOLHUSGRUPPEN vill samarbeta med centrala, regionala och lokala myndigheter inom eller i anslutning till skolans område.

VAD FINNS ATT GÖRA?

Ständigt pågående arbete

Utvärdering av genomförda projekt

Erfarenhetsåterföring

Spridning av forskningsresultat

Utbildning av pedagogerna i lokalanvändning

Betydelsen av god arkitektur och välplanerade miljöer